

Stichting Joods Nationaal
Fonds

Jaarstukken 2022

Inhoudsopgave

Bestuursverslag 2022	1
Jaarrekening	9
Balans (na resultaatbestemming)	9
Staat van baten en lasten over 2022	10
Toelichting behorende tot de jaarrekening 2022	11
<u>Toelichting op de balans</u>	18
1. Immateriële vaste activa	18
2. Materiële vaste activa	19
3. Vorderingen en overlopende activa	20
4. Effecten	20
5. Liquide middelen	20
6. Reserves	21
7. Langlopende schulden	23
8. Kortlopende schulden	23
Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen	23
<u>Toelichting op de staat van baten en lasten</u>	24
9. Baten van particulieren	25
10. Rentebaten en baten uit beleggingen	25
11. Besteed aan doelstellingen	26
12. Kosten eigen fondsenwerving	27
13. Kosten beheer en administratie	28
<u>Toelichting bestedingen</u>	29
Personeelskosten	30
Huisvestingskosten	30
Kantoor- en algemene kosten	30
<u>Overige toelichtingen</u>	31
Bezoldiging Directie	31
Transacties met verbonden partijen	32
Gebeurtenissen na balansdatum	32
<u>Overige gegevens</u>	33
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	33

Bestuursverslag 2022

2022, het jaar waarin de meeste coronabeperkingen werden opgeheven, verraste ons met de gewelddadige oorlog in Oekraïne. Voor Nederland had dat onder andere als gevolg hogere gasprijzen en inflatie. De hogere uitgaven voor energie en levensmiddelen kunnen een bron van zorg zijn voor goede doelen.

Het is daarom meer dan ooit belangrijk om de bijzondere band met onze trouwe donateurs te handhaven, en een stevige band met de nieuwe donateurs aan te gaan. Geven aan goede doelen is niet meer vanzelfsprekend en het is aan ons om de band met onze donateurs op allerlei manieren te versterken.

Zoals bijvoorbeeld door middel van de reizen naar Israël die we organiseren. In maart reisden we met een groep van 25 donateurs van het noorden tot het zuiden om JNF projecten te bekijken. We organiseerden verschillende donateursbijeenkomsten, voor verschillende doelgroepen. We gaven weer een prachtig JNF Experience Magazine uit, met als thema voedselinnovatie. En we gaan vaak in gesprek met onze donateurs.

Het gevolg is een trouwe achterban die ons ook in moeilijke tijden bijstaat. Samen met het bestuur, dit jaar versterkt met twee nieuwe bestuursleden, is 2022 een succesvol jaar. We blijven echter alert: het behouden van onze trouwe achterban, het aantrekken van nieuwe donateurs, automatisering en persoonlijke aandacht blijven hoog op onze agenda's staan.

Over ons

Stichting Joods Nationaal Fonds (de 'organisatie' of de 'Stichting') is een onafhankelijke stichting met ANBI-status (nr. 002955659), kantoorhoudende te Amsterdam, van Leijenberghlaan 197d.

Onze doelstelling, missie en visie

De Stichting heeft tot doel:

1. Het bebossen of anderszins in ontwikkeling brengen van gronden in Israël ten behoeve van al zijn bewoners.
2. Het verrichten van alle verdere handelingen die met het bovengenoemde in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

De Stichting tracht haar doel te verwezenlijken door:

- Het adopteren en initiëren van ontwikkelingsprojecten in Israël op het gebied van bebossing, irrigatie, waterbeheer, landbouw, milieu, recreatie, duurzaamheid, onderzoek en educatie.
- Het inzamelen van gelden welke zij – behoudens de kosten van organisatie, verkrijging en beheer – ten behoeve van deze projecten, ter plaatselijke uitvoering op projectbasis geheel zal overmaken.
- Het in Nederland geven van voorlichting en educatie ten aanzien van de projecten van de Stichting.

De missie van de Stichting is om binnen de internationaal erkende lijnen van Israël grond zodanig te ontwikkelen dat een leefbare omgeving ontstaat voor iedereen in de samenleving, voedsel kan worden geproduceerd en een duurzaam natuurbeheer kan worden gegarandeerd. In onze visie streven wij ernaar om te blijven ontwikkelen op duurzame wijze zodat het voortbestaan van Israël gegarandeerd blijft.

Beleid

De focus van de Stichting ligt bij het werven van fondsen ten behoeve van de duurzame ontwikkeling van in Israël, met name in de periferie, zoals de Galil, de Negev- en de Arava woestijn. Door middel van projecten op het gebied van bebossing, irrigatie, waterbeheer, landbouw, milieu, recreatie, duurzaamheid, onderzoek en educatie zorgen we ervoor dat deze gebieden vruchtbaar en leefbaar worden en tot bloei komen. Donateurs kunnen hun naam of die van een geliefde verbinden aan een project of aan een park of woud.

Het beleid van de Stichting is erop gericht om het belang en de resultaten van ons werk zo breed mogelijk uit te dragen en daarmee het aantal donateurs te vergroten, ten einde meer geld te werven voor het financieren van projecten in Israël.

Governance

- Het bestuur is belast met het besturen van de Stichting en het controleren en bewaken van de te bereiken doelstellingen. Het bestuur bestaat uit zes bestuursleden.
- De Stichting heeft een bureau in het leven geroepen met aan het hoofd een directeur teneinde het bestuur bij de dagelijkse leiding bij te staan.
- De wijze van de aanstelling en beëindiging van het bestuurslidmaatschap zijn vastgelegd in de statuten van de Stichting.
- De activiteiten van bestuursleden zijn onbezoldigd.
- De directie kiest samen met het bestuur projecten, die passen bij de doelstellingen.
- Projecten worden gefinancierd uit gelden die geworven zijn uit fondsenwervende acties en uit nalatenschappen. Op basis van inzicht in de aanbestedingsprocedure, voortgangs- en andere rapportages en bezoeken aan Israël worden gelden gefaseerd overgemaakt naar KKL-JNF, onze koepelorganisatie in Israël. Pas na goedkeuring van KKL-JNF worden de gelden overgemaakt naar de gemeenten of organisaties die de projecten uitvoeren.

Bestedingen

Donaties die zijn geworven voor een project worden pas overgemaakt naar KKL-JNF, onze koepelorganisatie in Israël, na grondig onderzoek. Dat bestaat uit:

- Financiële rapportages van de uitgaven en onkosten door de project manager.
- Bezoek van JNF directie en/of bestuur aan het project.
- Bezoek van de koepelorganisatie aan het project.
- Schriftelijke en mondelinge rapportages van project manager over de resultaten van het project.

Bestuur

Het bestuur is in 2022 versterkt met twee nieuwe bestuursleden, Lucille Wagschal en Isabelle

Azoulay. Maurits Jan Vink heeft na 13 jaar JNF bestuurslidmaatschap afscheid genomen van ons bestuur. We zijn Maurits Jan zeer dankbaar voor zijn jarenlange, grote bijdrage aan de succesvolle projecten in Israël, die mede onder zijn bestuur zijn uitgevoerd.

Organisatie

De Stichting heeft per 31 december 2022 zes medewerkers in vaste dienst, oftewel 4 fte, te weten de directeur, twee medewerkers en een financieel medewerker.

De directeur en het team zijn verantwoordelijk voor de ontwikkeling en realisatie van het beleid, de dagelijkse gang van zaken van het bureau, de campagnes en fondsenwerving ten behoeve van projecten, alsmede het monitoren van activiteiten en projecten van de Stichting.

Focus 2022

Projecten

Nieuwe verplichtingen

In 2022 heeft het JNF zich verbonden aan een aantal nieuwe projecten. Er vond 1 noodactie plaats, voor de opvang van Oekraïense weeskinderen in Israël.

Tel Hai	18661		50.000
KKL House for Excellence (met EDP)	18058		1.250.000
Brandweerwagen 2	18811		380.000
Water Treatment Facility Hatzeva	19424		250.000

Uitvoering projecten in 2022

Herstel na de grote branden in de bossen rondom Jeruzalem

We hebben bijgedragen aan het herstel van 130 dunam bos rondom Jeruzalem, dat ernstig verbrandde in de zomer van 2021. In augustus 2021 ging in drie dagen 1100 hectare bos in vlammen op. In 2022 startte de herstelwerkzaamheden.

Dankzij de bijdragen van onze loterijdeelnemers zijn honderden nieuwe bomen geplant, nieuwe irrigatiesystemen aangelegd, toegangswegen verbeterd en meer waterpunten aangebracht.

Een warme thuishaven voor 84 jonge weeskinderen en hun 56 begeleiders uit Oekraïne

Twee weken na het uitbreken van de oorlog in Oekraïne kwamen 84 Oekraïense weeskinderen uit Zhytomyr in de leeftijd van 2-12 jaar aan op luchthaven Ben Goerion in Israël, vergezeld door 56 verzorgers. Het JNF Nes Harim Centrum voor recreatie en educatie, gelegen in de heuvels van Jeruzalem, opende haar deuren voor deze kinderen.

Dankzij onze donateurs ontvingen deze weeskinderen en hun begeleiders/verzorgers een veilige en warme thuishaven. Voedsel, kleding en speelgoed, maar ook psychologische steun, fijne activiteiten in de bossen, sport en ontspanning.

Maar liefst 10 schuikelders

In mei 2021 werden meer dan 4000 raketten op Israël afgevuurd in 10 dagen.

Na de hevige aanvallen werd, namens de boeren in de Eshkol-regio in de Negev woestijn, een oproep gedaan aan JNF om schuikelders in agrarische gebieden te plaatsen voor de vele arbeiders in tijden van nood.

JNF Nederland beantwoordde de oproep en dankzij de hulp van duizenden donateurs konden we maar liefst tien schuikelders in het hart van de landbouwgebieden plaatsen. De persoonlijke veiligheid van de agrarische arbeiders en de continuïteit van de landbouw in de zuidelijke gemeenschappen van het land is op deze manier gegarandeerd.

Rimon Farm voor kansarme jongeren

Vijf jongeren konden dankzij de bijdragen van onze donateurs afgelopen jaar meedoen met het educatie programma van het JNF op de Rimon Farm in de Negev woestijn. Op de prachtige boerderij midden in de woestijn leerden ze hun leven weer op de rit te krijgen. Ze werkten samen van droge woestijngrond vruchtbare aarde te maken. Ze verbouwden producten, verkochten ze, maakten intussen hun school af en zien nu vol vertrouwen de toekomst tegemoet.

Fietspad Plugot

JNF in Israël heeft al in totaal 1300 km fietspaden aangelegd in de JNF bossen. Fietsen in de bossen is een populaire trend geworden de laatste jaren.

In 2018 werd het fietspad in het Plugot woud, gelegen in het noorden van de Negev woestijn afgesloten vanwege werkzaamheden in het gebied. Ook de oevers van de rivier Lachish waren aangetast en vormden een gevaar voor de fietsers. In 2022 hebben een veilige oversteek over de Lachish rivier gebouwd, graafwerkzaamheden uitgevoerd voor een stabiel fietspad en snoeiwerkzaamheden. Dankzij een nalatenschap konden wij dit fijne fietspad herstellen, zodat de vele fietsers weer veilig kunnen rijden.

10 kinderen ontvingen therapie in de Arava

Het Red Mountain Therapeutic Riding Centre in de Arava woestijn geeft therapie aan jongeren met mentale en fysieke stoornissen. Zij zijn tussen de vier en 18 jaar oud, en wonen in het verre zuiden van Israël. Er is geen ander centrum voor dit soort therapie in deze regio. Deze kinderen en jongeren lijden aan leerproblemen, gedragsstoornissen, hyperactiviteit, een laag zelfbeeld, en/of andere lichamelijke en ontwikkelingsstoornissen. Dankzij een gulle gift van een Amsterdamse stichting konden 10 kinderen genieten van deze bijzondere vorm van therapie.

2de brandweerwagen

In deze tijd van steeds langere periode van grote hitte en droogte zijn bosbranden een steeds groter gevaar voor de JNF bossen. Ook de dieren en bewoners rondom de bossen lopen

gevaar. Het is van levensbelang dat het JNF goed uitgeruste brandweerwagens heeft. Wij hebben toegezegd een tweede gemoderniseerde JNF brandweerwagen te realiseren. We zijn de actie in februari 2022 gestart. We hebben het streefbedrag van €350,000 nog niet bereikt

Update KKL House for Excellence (heet nu: KKL Heritage House)

In 2020 zegde een Nederlandse stichting 1 miljoen euro toe bestemd voor kansarme kinderen in Israël. De keuze viel op een KKL-JNF Heritage House; een huis dat kansarme kinderen bijlessen en een goede leeromgeving biedt.

Het contract tussen de stichting en JNF en KKL is ondertekend. De ontwerpplannen voor het huis zijn af. Gemeentelijke bouwvergunningen zijn aangevraagd en ontvangen.

De eerste bouwsteen is gelegd. De bouwwerkzaamheden van het huis beginnen mei 2023.

JNF en de bestuursleden van de stichting hebben in maart 2023 een bezoek gebracht aan Migdal Haemek, de locatie van het te bouwen huis, en KKL management en projectleiders ontmoet.

Samenwerking met Tel Hai College

Het JNF helpt mee antwoorden te vinden op het wereldvoedselprobleem. We zijn daarom een samenwerking aangegaan met het Tel Hai College gelegen in het uiterste noorden van Israël. Het is een agri- en foodtech centrum dat uitmuntende wetenschappers en studenten vanuit de hele wereld aantrekt. Het ligt in het hart van een spectaculair landschap in Galilea, Noord-Israël.

JNF biedt Nederlandse en Israelische studenten studiebeurzen en internships aan om kennis uit te wisselen en onderzoek te doen naar bijvoorbeeld het voedselafval probleem en het vinden van alternatieven voor dierlijke eiwitten.

Al onze projecten dragen bij aan diverse VN Sustainable Development Goals zoals klimaat, biodiversiteit, armoedebestrijding, schoon water en voedselzekerheid. De impact van onze projecten is breed. Onze projecten zorgen voor meer werkgelegenheid, inkomsten, voedsel en betere leefomstandigheden.

Fondsenwerving

Fondsenwervende acties

- Toebishwat actie voor het herstel van het Kissufim woud (februari)
- Opvang Oekraïense vluchtelingen (februari)
- Pesach actie voor kansarme jongeren Rimon Farm (april)
- Rosh Hashana actie met JNF Experience Magazine, actie voor structurele giften voor onderhoud van de bossen (september).

Loterij

De loterijopbrengsten waren bestemd voor het herstel van de bossen rondom Jeruzalem na hevige bosbranden. Donateurs of lotenkopers van meer dan €300 kregen hun naam vermeld op een namenbord van JNF Nederland nabij het woud.

Nalatenschappen

De nalatenschap van Swelheim: het huis in Jeruzalem is verkocht, de afhandeling van de nalatenschap is geheel voltooid. De opbrengst komt ten goede aan verschillende projecten in de Negev woestijn.

Bijeenkomsten

Op 28 juni 2022 organiseerden we een JNF Experience evenement in het Flint Theater in Amersfoort. 210 gasten waren aanwezig om de sprekers uit Israël, boswachter Nitai Zecharia en onderzoeker Mili Zan uit Ramat Hanegev te horen spreken. Het was een succesvolle avond voor onze donateurs, en voor ons, om elkaar te leren kennen en te spreken.

Een kleinere bijeenkomst met de sprekers vond de volgende dag plaats op het kantoor van een van onze donateurs, met enkele tientallen belangstellenden.

Dr. Ofir Benjamin van het Tel Hai College gaf in november 2022 een presentatie voor ongeveer 25 toehoorders over voedselinnovatie in Israël. Zijn onderzoekslaboratorium staat als bezoek op het programma voor de JNF Culinary Mission van 2023.

Bestuursreis

Eind oktober 2022 reisde het JNF bestuur naar Israël voor een wereldwijd congres van onze koepelorganisatie KKL in Jeruzalem, gesprekken met KKL management en het bezoeken van bestaande en potentiële nieuwe projecten in Ramat Hanegev en de Arava. De bezoeken gaven een goed beeld van wat er tot nu toe bereikt is en vooral van wat nodig is in de toekomst, en zijn de basis voor de strategie de komende jaren.

Communicatie

JNF Dashboard

Automatisering en digitalisatie werden verder doorgevoerd. Nieuwe marketing tools helpen bij het inzichtelijk maken van onze doelgroepen om behoud te optimaliseren.

JNF Experience Magazine

Het jaarlijkse JNF Experience Magazine had als thema voedselinnovatie. Een prachtig magazine vol verhalen over hoe Israël koploper is geworden op het gebied van innovatie in de landbouw en in onderzoek naar alternatieve eiwitten en voedselafval. Oplage was 20.000 stuks. Een 10-tal adverteerders sponsorden het drukken van het magazine.

Risico analyse

De belangrijkste risico's en onzekerheden voor het JNF zijn:

- Onvoorspelbaarheid van de inkomsten uit nalatenschappen. Daarmee worden we afhankelijker van de inkomsten uit onze doelgerichte wervingsacties.
Actie JNF:
Opvolging van de nalatenschap wervingscampagne, die het jaar daarvoor is gestart.
- De politieke situatie in Israël
Dreiging die voortkomt uit interne onrust is voor sommige donateurs reden om niet meer te doneren aan Israël.
Actie JNF: blijven uitleggen dat JNF een apolitieke organisatie is die onafhankelijk opereert en dat al onze projecten bestemd zijn voor alle inwoners van Israël, ongeacht religie of afkomst.
- Beleggingen
Het bestuur heeft voor een matig-defensief risicomodel gekozen, waarmee de gekozen vermogensadviseur(s) voor JNF beleggen. Daarnaast houdt de Stichting een belangrijk deel van haar vermogen in cash aan.
- Frauderisico
De risicoanalyse hierboven beschreven bracht onder andere zicht op de fraude risico's. Een van de conclusies uit de analyse heeft betrekking op de goedkeuring van betalingen. Het proces is zodanig aangepast dat frauderisico aanzienlijk is verminderd.

Belangrijke financiële indicatoren

De belangrijkste baten betreffen de inkomsten uit nalatenschappen: € 1,56 mln. In totaal waren de baten in 2022 € 2,18 miljoen.

In 2022 is € 1,0 miljoen besteed aan onze doelstellingen. De bestedingen bestaan uit in 2022 aangegane verplichtingen voor projecten in Israël. Deze verplichtingen omvatten uitgaven die deels over meerdere jaren verspreid worden.

Doordat de kosten, bestaande uit kosten voor fondsenwerving, beheer en administratie, € 512.319 bedroegen was het totaal van baten en lasten aan het einde van het jaar € 219.895 positief.

Het vermogen van de Stichting bedraagt per 31 december 2022 € 7.077.793. We gaan dit jaar en de jaren daarna dit vermogen aanwenden voor relevante projecten, in lijn met onze doelstellingen en ons strategisch plan.

Een continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat de fondsenwervende instelling ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. Zie voor nadere toelichting van baten en lasten de jaarrekening.

Beleggingsbeleid en beleggingsresultaten Financiën

Vanuit het oogpunt van prudente omgang met het vermogen van de Stichting heeft het bestuur in 2021 onderzoek verricht naar beleggingsmogelijkheden bij vier vermogensbeheerders. De benaderde vermogensbeheerders waren ABN AMRO, RABO, OHV en Oyens en van Eeghen. Op basis van vooraf gedefinieerde criteria kwamen Rabobank en Ooyens en van Eeghen kwamen als beste optie naar voren. Bij beide vermogensbeheerders is EUR 1,0 miljoen in beheer gegeven.

De Stichting belegt haar vermogen op een prudente en conservatieve wijze, die past bij het profiel van onze stichting. De stichting belegt niet in afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

- Een beleggingsportefeuille die eerder uit een erfenis is verkregen, is ook in 2020 aangehouden. De waarde daarvan was op 31 december 2022 € 2.788.168.
- Om een beeld te schetsen van de mate waarin de fondsen besteed worden aan de doelstelling hanteren we verschillende maatstaven:
 - o Het percentage bestedingen aan de doelstelling geeft aan hoe groot de bestedingen zijn in vergelijking tot alle uitgaven (bestedingen en kosten). Dit percentage bedroeg in 2022: 66,8%. en in 2021: 82,3%.
 - o Het percentage kosten eigen fondsenwerving geeft de verhouding weer tussen de kosten gemaakt om fondsen te werven in vergelijking tot baten daarvan: de geworven fondsen. In 2022 bedroeg dit percentage 17,5% en in 2021 9,5%.

Zie voor nadere toelichting van baten en lasten de jaarrekening.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum geweest.

Amsterdam, 30 juni 2023

De Directie:

Mevrouw V. Rinat

Het Bestuur:

De heer D. Kornmehl, voorzitter

De heer E.O. Spier, secretaris

De heer D. de Swaan, penningmeester

De heer R. Bino

De heer M.J. Vink, tot 31 dec, 2022

Isabelle Azoulay, vanaf 1 september 2022

Lucille Wagschal, vanaf 1 september 2022

Jaarrekening

Balans (na resultaatbestemming)					
	<i>Noot</i>	31 december 2022		31 december 2021	
Activa		EUR	EUR	EUR	EUR
Immateriële vaste activa	1	27.333		49.674	
Materiële vaste activa	2	48.292		60.836	
<i>TOTAAL</i>			75.625		110.510
Vorderingen en overlopende activa	3	2.576.339		4.541.294	
Effecten	4	2.788.168		2.131.877	
Liquide middelen	5	2.516.656		1.304.360	
<i>TOTAAL</i>			7.881.163		7.977.531
Totaal activa			7.956.788		8.088.041
Passiva					
Reserves en fondsen					
Reserves	6				
Continuïteitsreserve		1.000.000		1.000.000	
Bestemmingsreserves		6.077.793		5.857.898	
<i>TOTAAL</i>			7.077.793		6.857.898
Langlopende schulden	7	125.000		460.000	
Kortlopende schulden	8	753.995		770.143	
Totaal passiva			7.956.788		8.088.041

Staat van baten en lasten over 2022							
	EUR	Noot	Werkelijk 2022		Werkelijk 2021		
Baten							
Baten van particulieren		9	2.182.918			4.125.465	
Som der baten				2.182.918		4.125.465	
Lasten							
Besteed aan doelstellingen		11					
Ontwikkeling gronden Israël			739.300			1.986.401	
Voorlichting			293.106			319.420	
				1.032.406		2.305.821	
Werving baten							
Kosten eigen fondsenwerving		12		383.075		389.871	
Beheer en administratie							
Kosten beheer en administratie		13		129.244		104.423	
Som der lasten				1.544.725		2.800.115	
Saldo voor financiële baten en lasten				638.193		1.325.350	
Saldo financiële baten		10		-418.298		147.321	
Resultaat				219.895		1.472.671	

	EUR	2022
Bestemming saldo 2022		
Toevoeging/onttrekking aan:		
Continuïteitsreserve		-----
Bestemmingsreserves		219.895

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2022

Algemeen

Stichting Joods Nationaal Fonds (de 'organisatie' of de 'Stichting') is gevestigd in Nederland. Het adres van de statutaire zetel van de organisatie is Van Leijenberghlaan 197-D te Amsterdam. De stichting staat onder nummer 41200972 ingeschreven bij de KVK. De jaarrekening bevat de financiële informatie van een individuele rechtspersoon.

De organisatie houdt zich in hoofdzaak bezig met de werving van fondsen om bij te dragen aan een prachtig en vitaal Israël dankzij projecten die te maken hebben met bomen en bossen, land- en tuinbouw, water en research.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en specifiek Richtlijn 650 voor Fondsenwervende Organisaties.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Functionele valuta en presentatievaluta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de organisatie.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbestemming

Algemeen

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Subsidieverplichtingen verdienen hierbij bijzondere aandacht. Vaak betreft dit verplichtingen voor meerdere jaren. Van een subsidieverplichting is sprake nadat het bestuur/de directie een besluit ter zake heeft genomen en dit kenbaar heeft gemaakt aan de subsidieontvanger, waardoor een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting ontstaat. Deze verplichting wordt op de balans als schuld verantwoord en gelijktijdig wordt de last verwerkt in de staat van baten en lasten.

Indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De ontvangsten en uitgaven worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden opgenomen voor het brutobedrag, tenzij anders vermeld.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management zich oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

In het algemeen is ons beleid om voorzichtigheid te hanteren bij het waarderen van nalatenschappen. Indien er onzekerheid bestaat met betrekking tot de verschillende

componenten binnen een nalatenschap, dan laten wij de componenten, waarover onzekerheid bestaat, voorzichtigheidshalve buiten beschouwing in onze inschatting van de omvang van de nalatenschap.

De waardering van nalatenschappen is naar de mening van de directie het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen. In lijn met hetgeen in de branche gebruikelijk is en in lijn met RJ 650 voor Fondsenwervende Organisaties is gekozen voor een eerdere verantwoording, namelijk zodra de bate uit de nalatenschap betrouwbaar kan worden ingeschat.

Grondslagen voor de omrekening van vreemde valuta's

Transacties luidend in vreemde valuta's worden in de betreffende functionele valuta van de organisatie omgerekend tegen de geldende wisselkoers op de transactiedatum. In vreemde valuta's luidende monetaire activa en verplichtingen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden in de staat van baten en lasten opgenomen. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden naar euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoersen op de transactiedatum.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten bij het Joods Nationaal Fonds investeringen in aandelen, overige vorderingen, geldmiddelen, schulden en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Handelsportefeuille

Indien de organisatie financiële instrumenten heeft verworven of is aangegaan met het doel het instrument op korte termijn te verkopen, maken deze deel uit van de handelsportefeuille en worden deze na eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardewijzigingen in de staat van baten en lasten.

Verstreckte leningen en overige vorderingen

Verstreckte leningen en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, verminderd met bijzondere waardeverminderv verliezen.

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Materiële en immateriële vaste activa

De vaste middelen worden, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de organisatie in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging.

In het geval dat investeringen zijn gefinancierd uit een speciale inzamelingsactie of uit een subsidie worden de baten uit de inzamelingsactie of subsidie verwerkt in de staat van baten en lasten en wordt de investering geactiveerd onder de materiële vaste activa. (De baten verkregen uit de inzamelingsactie of subsidie worden via de bestemming van het saldo van baten en lasten toegevoegd aan een bestemmingsreserve. Uit de bestemmingsreserve valt jaarlijks via de bestemming van het saldo van baten en lasten een bedrag vrij naar rato van de afschrijvingen op het materieel vast actief.)

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur rekening houdend met de restwaarde. De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Computerapparatuur: 33 1/3
- Inventaris: 20
- CRM data-base: 20
- Verbouwing 20

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Kosten voor herstel en onderhoud worden direct in de staat van baten en lasten verantwoord.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare vaste activa worden gewaardeerd tegen de boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Vorderingen en effecten

De grondslagen voor de waardering van vorderingen en effecten zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten.

Continuïteitsreserve

Een continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat de fondsenwervende instelling ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen.

Bestemmingsreserves

Het bestuur heeft een deel van de bestemmingsreserves afgezonderd voor specifieke doelen. De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door het bestuur bepaald, en betreft geen verplichting. Het bestuur kan deze beperking zelf opheffen.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Baten uit eigen fondsenwerving

De baten uit eigen fondsenwerving worden verantwoord voor het door de instelling ontvangen bedrag zonder dat de door de eigen organisatie gemaakte kosten in mindering zijn gebracht.

Donaties en giften

Donaties en giften worden verantwoord in het jaar waarin zij worden ontvangen, met uitzondering van ontvangsten die kunnen worden toegerekend aan een periode waarin een bepaalde actie heeft plaatsgevonden.

De organisatie verstrekt certificaten op naam naar aanleiding van schenkingen gerelateerd aan één of meerdere bomen of de inschrijving in een register. Gezien het schenkingskarakter worden de baten hieruit niet aangemerkt als verkoop van artikelen, maar als donaties en giften.

Baten uit nalatenschappen

Nalatenschappen worden opgenomen in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. De instelling kan de omvang van de bate uit nalatenschap normaliter betrouwbaar inschatten op het moment dat de nalatenschap zich bevindt in het stadium waarop de boedelbeschrijving is ontvangen of de akte van verdeling van de notaris is ontvangen.

Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in het boekjaar waarin ze worden ontvangen verantwoord als baten uit nalatenschappen, voor zover deze niet al in een voorgaand boekjaar zijn verantwoord. Voor de waardering van het vruchtgebruik wordt aangesloten bij de

fiscale regels voor waardering van vruchtgebruik. Onder de fiscale regels zijn afspraken gemaakt over de hoogte van de rekenrente en de leeftijdstaffels.

Baten uit eigen loterijen

Baten uit eigen loterijen worden verantwoord voor het totaalbedrag van de inleg vermeerderd met het bedrag van de om niet verkregen prijzen. De waarde van de uitgelote prijzen worden als kosten eigen fondsenwerving verantwoord.

Rentebaten en baten uit beleggingen

Rentebaten en beleggingsopbrengsten worden bruto verantwoord onder de post 'baten uit beleggingen'. De kosten van beleggingen, zoals bankkosten en kosten van beheer door derden en de eigen organisatie worden afzonderlijk in de staat van baten en lasten verantwoord onder 'kosten beleggingen'.

Lasten

De kosten worden toegerekend aan de doelstelling, werving baten en beheer en administratie middels de volgende toerekeningsmethodiek:

- direct toerekenbare kosten worden direct toegerekend;
- niet direct toerekenbare kosten worden toegerekend op basis van de direct toegerekende personeelskosten.

Personeelskosten zijn op basis van geschatte urenbesteding toegerekend aan het onderwerp waarop deze betrekking hebben. Conform de Goede Doelen Nederland-aanbeveling zijn de personeelskosten van de afdeling financiën geheel toegerekend aan beheer en administratie. De personeelskosten van de directie zijn voor 45% toegerekend aan de doelstelling, voor 45% aan fondsenwerving en voor 10% aan beheer en administratie. De personeelskosten van de project managers zijn voor 30% toegerekend aan de doelstelling en voor 70% aan fondsenwerving.

Kosten communicatie

Communicatiekosten hebben veelal het karakter van zowel voorlichting als fondsenwerving. De stichting rekent de kosten toe aan het primaire doel van de communicatie. Indien deze gericht is op fondsenwerving worden de communicatiekosten volledig toegerekend aan fondsenwerving. Indien het primaire doel is om voorlichting te geven, worden de communicatiekosten volledig aan de doelstelling toegerekend.

Publiciteitskosten gerelateerd aan de website en het jaarverslag worden verantwoord als kantoor en algemene kosten. Deze niet direct toerekenbare kosten worden toegerekend op basis van de direct toegerekende personeelskosten.

Pensioenen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

De pensioenregeling voor de directeur en overige werknemers betreft een toegezegde - bijdrageregeling. Er is geen sprake van additionele verplichtingen uit hoofde van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers of andere toezeggingen aan werknemers.

Toelichting op de balans

1. Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt weer te geven:

<i>EUR</i>	CRM data- base
Stand per 1 januari 2022:	
Aanschafprijs	122.674
Cumulatieve afschrijvingen	73.000
Boekwaarde	49.674
Mutaties in de boekwaarde	
Investerings	0
Desinvesterings	0
Afschrijvingen	22.341
Stand per 31 december 2022:	
Aanschafprijs	122.674
Cumulatieve afschrijvingen	95.341
Boekwaarde	27.333

De bovenstaande immateriële vaste activa wordt volledig aangehouden voor de bedrijfsvoering.
Afschrijvingspercentage 20%.

2. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

<i>EUR</i>	Computer- apparatuur	Overige inventaris	Verbouwing	Totaal
Stand per 1 januari 2022:				
Aanschafprijs	28.446	15.494	61.437	105.377
Cumulatieve afschrijvingen	27.881	12.030	4.631	44.542
Boekwaarde	565	3.464	56.806	60.835
Mutaties in de boekwaarde				
Investerings	0	1.145	0	1.145
Desinvesteringen	0	0	0	0
Afschrijvingen	565	836	12.287	13.688
Stand per 31 december 2022:				
Aanschafprijs	28.446	16.639	61.437	106.522
Cumulatieve afschrijvingen	28.446	12.866	16.918	58.230
Boekwaarde	0	3.773	44.519	48.292

De bovenstaande materiële vaste activa wordt volledig aangehouden voor de bedrijfsvoering.

Afschrijvingspercentage computerapparatuur 33 1/3% en overige inventaris en verbouwing 20%.

3. Vorderingen en overlopende activa

<i>EUR</i>	2022	2021
Overlopende activa uit diverse acties	0	0
Te ontvangen interest	0	0
Vorderingen uit nalatenschappen	2.572.222	4.530.739
Overige vorderingen en overlopende activa	4.117	10.555
Stand per 31 december	2.576.339	4.541.294

De vorderingen ultimo 2022 hebben een resterende looptijd van korter dan 1 jaar.

Er is geen voorziening voor oninbaarheid getroffen.

Afgelopen boekjaar is gebleken dat we met enkele andere ANBI-stichtingen erfgenaam zijn in een nalatenschap. De nalatenschap bestaat uit diverse meer liquide onderdelen zoals effecten, een auto, liquide middelen en beleggingsrekeningen. Verder is een woning onderdeel van de nalatenschap. Deze bestanddelen hebben we gewaardeerd en op de balans opgenomen als vordering. De meer illiquide onderdelen, zoals een aandelenbelang in een entiteit met een vastgoedobject, hebben we vooralsnog niet meegenomen op de balans

4. Effecten

<i>EUR</i>	2022	2021
Obligaties	1.967.764	468.266
Aandelen	820.404	1.663.611
Stand per 31 december	2.788.168	2.131.877

De effecten zijn gewaardeerd op reële waarde (marktwaarde per balansdatum).

5. Liquide middelen

<i>EUR</i>	2022	2021
Banken	1.463.115	250.223
Kasmiddelen	552	138
Deposito's	1.052.989	1.053.999
Stand per 31 december	2.516.656	1.304.360

Onder liquide middelen zijn uitsluitend deposito's opgenomen die direct of vervroegd opvraagbaar zijn.

Het Joods Nationaal Fonds heeft een bankgarantie afgegeven aan de verhuurder van het kantoorpand ter grootte van EUR 16.045,82 zijnde 3 maanden huur en servicekosten.

6. Reserves

<i>EUR</i>	2022	2021
Continuïteitsreserve	1.000.000	1.000.000
Bestemmingsreserves	6.077.793	5.857.898
Stand per 31 december	7.077.793	6.857.898

De mutaties in de reserves in het boekjaar 2022

<i>EUR</i>	Continuïteits- reserve	Bestemmings- reserve	Totaal
Stand per 1 januari	1.000.000	5.857.898	6.857.898
Mutaties:			
• Toevoegingen via resultaatbestemming	0	959.195	959.195
• Bestedingen via resultaatbestemming	0	739.300	739.300
Stand per 31 december	1.000.000	6.077.793	7.077.793

Continuïteitsreserve

EUR	2022	2021
Stand per 1 januari	1.000.000	1.000.000
Resultaatbestemming	0	0
Stand per 31 december	1.000.000	1.000.000

De continuïteitsreserve dient als een buffer voor minder goede tijden. Mochten de inkomsten sterk verminderen of de lasten sterk stijgen, dan heeft de Stichting Joods Nationaal Fonds een reserve als buffer voor minder goede tijden. De omvang van de reserve is door het bestuur vastgesteld op minimaal EUR 1 miljoen. Met deze reserve kan de organisatie twee jaar haar activiteiten voortzetten en maatregelen nemen.

Bestemmingsreserve

EUR	2022	2021
Stand per 1 januari	5.857.898	4.385.227
Resultaatbestemming	219.895	1.472.671
Stand per 31 december	6.077.793	5.857.898

Het bestuur heeft een deel van de bestemmingsreserve primair bestemd voor projecten in Israël en tevens voor incidentele tegenvallers. De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door het bestuur bepaald en betreft geen verplichting. Het bestuur kan deze beperking zelf opheffen.

7. Langlopende schulden

	EUR	2022	2021
	Aangegane projectverplichting aan KKL	125.000	460.000
	Stand per 31 december	125.000	460.000

8. Kortlopende schulden

	EUR	2022	2021
	Vooruit ontvangen bedragen inzake loterij en Israël reis	1.877	41.389
	Accountantskosten	29.100	15.235
	Aangegane projectverplichting aan KKL	695.000	681.226
	Overig	11.873	24.572
	Korting huurovereenkomst	16.145	7.721
	Stand per 31 december	753.995	770.143

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

De nieuwe huurovereenkomst is gestart op 1 november 2021 en heeft een looptijd van 5 jaar. De jaarlijkse betalingsverplichting voor huur en servicekosten is ongeveer EUR 75.661.

De resterende looptijd kan als volgt worden gespecificeerd:

	EUR
Niet langer dan 1 jaar	75.661
Tussen 1 en 5 jaar	214.373
	290.034

Meerjarige financiële activa

Uit hoofde van een huurcontract voor de kantoorruimte die gedeeltelijk is onderverhuurd bestaat een huurovereenkomst. De nieuwe huurovereenkomst is gestart op 1 november 2021 en heeft een looptijd van 5 jaar. De jaarlijkse huurontvangst voor huur en servicekosten is ongeveer EUR 15.900.

De resterende looptijd kan als volgt worden gespecificeerd:

	EUR
Niet langer dan 1 jaar	15.900
Tussen 1 en 5 jaar	45.050
	60.950

Vruchtgebruik nalatenschappen

De waarde van een met vruchtgebruik belaste nalatenschap bedraagt per 31 december 2022 EUR 66.121.

Toelichting op de staat van baten en lasten

Bij de bespreking van de baten en lasten wordt de term bestemming gebruikt. Bestemmingen zijn doelstellingen, werving van baten en beheer en administratie.

Per bestemming (bijvoorbeeld de bestemming grondontwikkeling in Israël of de bestemming fondsenwerving) wordt aangegeven welke uitgaven voor die bestemming verricht zijn (bijv. subsidie voor grondontwikkeling of kosten personeel voor werving van fondsen). Dat betekent dat bijvoorbeeld de inzet van personeel voor de werving van fondsen slechts een onderdeel vormt van de totale inzet van personeel.

Op pagina 29 wordt een volledig overzicht gegeven van alle uitgaven en de toedeling van die uitgaven naar bestemmingen.

In de pagina die daarop volgt (30) worden de totale uitgaven (personeel, kantoor, etc.) nader onderbouwd.

9. Baten van particulieren

<i>EUR</i>		Werkelijk 2022		Werkelijk 2021
Donaties en giften		497.716		490.730
Nalatenschappen		1.559.128		3.475.420
Eigen loterij		126.074		159.315
Totaal		2.182.918		4.125.465

De bestemming voor de eigen loterij is het herstellen van het Balfour Woud.

Uit legaten en nalatenschappen is een bedrag ontvangen en/of toegezegd van EUR 1.559.128. De opbrengst wordt verantwoord in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. De opbrengst bestaat uit ontvangen nalatenschappen alsmede uit nog niet ontvangen nalatenschappen, voor zover deze betrouwbaar in te schatten zijn. De door de eigen organisatie gemaakte kosten ter verkrijging en afwikkeling van legaten en nalatenschappen zijn opgenomen onder de kosten fondsenwerving. Deze kosten bedroegen in 2022 EUR 132.729.

10. Rentebaten en baten uit beleggingen

	<i>EUR</i>	Werkelijk 2022		Werkelijk 2021
	Beleggingen			
	Dividend	0		0
	Gerealiseerde en ongerealiseerde koersresultaten	-404.584		157.401
	Bruto beleggingsresultaat	-404.584		157.401
	Kosten van beleggingen	500		500
	Netto beleggingsresultaat	-405.084		156.901
	Brutoresultaat liquide middelen	1.108		6.359
	Bankkosten	14.322		15.939
	Netto resultaat liquide middelen (spaarrekeningen en deposito's)	-13.214		-9.580
	Saldo financiële baten	-418.298		147.321

11. Besteed aan doelstellingen

<i>EUR</i>	Werkelijk 2022		Werkelijk 2021
Ontwikkeling gronden Israël	739.300		1.986.401
Voorlichting	293.106		319.420
Totale kosten	1.032.406		2.305.821

Bestedingspercentage

Onderstaand is de verhouding van de totale bestedingen aan de doelstellig(en) in relatie met de totale baten en de totale lasten procentueel weergegeven voor de jaren:

<i>EUR</i>	Werkelijk 2022		Werkelijk 2021
Totaal bestedingen aan doelstelling	1.032.406		2.305.821
Totaal lasten	1.544.725		2.800.115
Totaal baten	2.182.918		4.125.465
Bestedingspercentage lasten	66,8%		82,3%
Bestedingspercentage baten	47,3%		55,9%

Gangbare ratio's die worden gehanteerd zijn de bestedingen als percentage van de som der lasten en bestedingen als percentage van de som der baten.

Bestedingen als percentage van de som der lasten

In dit percentage worden de bestedingen in het kader van de doelstelling afgezet tegen de totale lasten van de Stichting Joods Nationaal Fonds. De bestedingen bestaan uit subsidies van projecten uitgevoerd in Israël en de kosten van voorlichting aan de doelstelling.

Bestedingen als percentage van de som der baten

Dit percentage is bedoeld om te laten zien hoeveel van de inkomsten in enig jaar daadwerkelijk worden besteed aan de doelstelling.

Bestedingen diverse projecten

Voor de projecten Tel Hai studenten beurzen, Researches (3) Arava, Arava Reoairing Flash Flood Damage 2021, Gaza Envelope Bomb Shelters (2021) Holland, Balfour Forest renovation 65 Dunam, Waste to Energy, Fietspad Plugot, Maachaz Forest deel 2 en deel 3 ider 65 dunam, Brandweerwagen 2, Golden book inscriptions, KKL-JNF Welcomes Jewish Children from Ukraine, Red Mountain Riding Center in Grofit, Jerusalem Hills Massive Wildfire Rehabilitation, Sowing the seeds for a better future Rimon Farm, Hazeva-Wastewater Treatment Facility, KKL-JNF Heritage Centre, heeft in 2022 een overmaking aan Israël plaatsgevonden van EUR 1.060.526. Er resteert nog een aangegeven projectverplichting van circa EUR 0,8 mln.

12. Kosten eigen fondsenwerving

<i>EUR</i>	Werkelijk 2022		Werkelijk 2021
Uitbesteed werk	123.875		125.624
Personeelskosten	132.730		125.705
Huisvestingskosten	19.357		21.987
Kantoor- en algemene kosten	90.247		98.848
Afschrijving	16.866		17.707
Totaal	383.075		389.871

Kostenpercentage fondsenwerving

Onderstaand is de verhouding van de kosten eigen fondsenwerving in relatie met de totale baten eigen fondsenwerving procentueel weergegeven.

<i>EUR</i>	Werkelijk 2022		Werkelijk 2021
Baten eigen fondsenwerving	2.182.918		4.125.465
Kosten eigen fondsenwerving	383.075		389.871
Kostenpercentage fondsenwerving	17,5%		9,5%

13. Kosten beheer en administratie

<i>EUR</i>	Werkelijk 2022		Werkelijk 2021
Personeelskosten	66.182		49.675
Huisvestingskosten	9.652		8.689
Kantoor- en algemene kosten	45.000		39.062
Afschrijving	8.410		6.997
Totaal	129.244		104.423

Toelichting bestedingen

Specificatie en verdeling kosten naar bestemming.

Bestemming	Besteed aan doelstellingen		Wervings kosten	Kosten beheer en administratie	Totaal 2022	Totaal 2021
	Ontwikkeling gronden Israël	voorlichting				
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Lasten 2021						
Subsidies	739.300				739.300	1.986.401
Uitbesteed werk		5.491	123.875		129.366	130.295
Publiciteit en communicatie		122.372			122.372	143.749
Personeelskosten		84.616	132.730	66.182	283.528	256.727
Huisvestingskosten		12.341	19.357	9.652	41.350	44.904
Kantoor- en algemene kosten		57.533	90.247	45.000	192.780	201.876
Afschrijving		10.753	16.866	8.410	36.029	36.163
	=====	=====	=====	=====	=====	=====
Totaal	739.300	293.106	383.075	129.244	1.544.725	2.800.115
	=====	=====	=====	=====	=====	=====

Personeelskosten

<i>EUR</i>	Werkelijk 2022		Werkelijk 2021
Lonen en salarissen	226.223		200.620
Sociale lasten	33.361		29.113
Pensioenlasten	18.843		19.609
Overige personeelskosten	5.100		7.385
Totaal	283.527		256.727

Personeelsbestand

Gedurende het boekjaar 2022 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers bij de organisatie, omgerekend naar FTE, 4,0 (2021: 3,5).

Huisvestingskosten

<i>EUR</i>	Werkelijk 2022		Werkelijk 2021
Huur	34.561		36.322
Overige huisvestingskosten	6.789		8.582
Totaal	41.350		44.904

Kantoor- en algemene kosten

<i>EUR</i>	Werkelijk 2022		Werkelijk 2021
Automatiseringskosten	42.808		60.743
Accountantskosten	31.642		26.499
Verzekeringen	8.442		6.716
Overige algemene kosten	109.888		107.918
Totaal	192.780		201.876

Overige toelichtingen

Bezoldiging Directie

Het bestuur van de Stichting heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het bezoldigingsbeleid wordt periodiek geactualiseerd.

<i>Bedragen in EUR</i>	Algemeen directeur
Dienstverband	
Aard (bepaald, onbepaald, contract, beëindigd)	onbepaald
Uren (voltijds werkweek)	40
Parttimepercentage	100
Periode	Jan – dec 2022
Bezoldiging	
<i>Jaarinkomen/Bezoldiging:</i>	
Brutoloon/-salaris	75.491
Vakantiegeld	6.039
Eindejaarsuitkering, 13 ^e /14 ^e maand	3.500
Variabel jaarinkomen	0
<i>Totaal jaarinkomen</i>	85.030
SV-lasten (werkgeversdeel)	12.023
Belastbare vergoedingen/bijtellingen	0
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	10.474
Overige beloningen op termijn	0
Uitkeringen beëindiging dienstverband	0
Totaal overige lasten en vergoedingen	0
Totaal bezoldiging 2022	107.527

Bezoldiging Bestuur

Het bestuur verricht zijn werkzaamheden onbezoldigd.

Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de organisatie, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de directie en bestuursleden is opgenomen op pagina 31.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum geweest.

Amsterdam, 30 juni 2023

De Directie:

Mevrouw V. Rinat

Het Bestuur:

De heer D. Kornmehl, voorzitter

De heer E.O. Spier, secretaris

De heer D. de Swaan, penningmeester

De heer R. Bino

De heer M.J. Vink, tot 31 dec, 2022

Isabelle Azoulay, vanaf 1 september 2022

Lucille Wagschal, vanaf 1 september 2022

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Joods Nationaal Fonds

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Joods Nationaal Fonds te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in deze jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de reserves en fondsen van Stichting Joods Nationaal Fonds per 31 december 2022 en van het saldo van baten en lasten over 2022 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Joods Nationaal Fonds zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring.

Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Amsterdam, 30 juni 2023

Mazars N.V.

Origineel is getekend door drs. R.C.H.M. Horsmans RA